

[Aksel Møller.]

kun være tilfredsstillende, hvis den efterfulgtes af nye optagelser af længere statslån.

Den højtærede finansminister havde under de forhandlinger, som et forhandlingsudvalg dengang førte med den højtærede minister, i sin skrivebordsskuffe liggende en skrivelse af 22. marts fra Danmarks Nationalbanks direktion. Jeg vil påstå, at hvis denne skrivelse var blevet udvalget bekendt, ville man under ingen omstændigheder have kunnet opnå vor tilslutning til den anvendelse af Marshallpengene, som regeringen ønskede. Jeg bebrejder den højtærede finansminister, som jo ellers meget vel ved, hvad loyalitet kræver i politik, og meget ofte har lagt for dagen, at han har en veludviklet loyalitetsopfattelse, at han ikke gjorde forhandlingsudvalget bekendt med denne skrivelse. I en sådan forhandling mellem repræsentanter for partierne, som følger en indbydelse fra den høje regering til at deltage i forhandlinger udenfor de egentlige af folketinget nedsatte udvalg i forventning om at opnå et resultat, der kan samle et flertal i det høje ting, anser jeg det for enhver ministers pligt at forelægge alle oplysninger af betydning for den pågældende sag.

Jeg må måske have lov til at gøre den yderligere bemærkning om denne side af sagen, at hvis den højtærede finansminister erindrer den tale, som jeg havde den ære at holde på mit partis vegne ved første behandling af det lovforslag, det dengang drejede sig om, vil han have lagt mærke til, at jeg meget stærkt understregede forbindelsen mellem nationalbanken og regeringen, og jeg synes, at vi i alt fald måtte kunne kræve, at den højtærede finansminister havde gjort os bekendt med, at nationalbanken mente, at regeringens pengepolitik uundgåeligt ville virke inflatorisk, og at nationalbanken fandt, at de fortsatte træk på ministeriets foliokonto var uforenelige med det selvstændige ansvar, som nationalbankloven pålægger nationalbankens ledelse. Hvorledes den høje regerings stilling er overfor nationalbanken, kan naturligvis altid diskuteres. Det er højst sandsynligt, at den høje rigsdag vil mene, at ansvaret for den økonomiske politik ikke ligger i Holmens Kanal, men ligger her, men hvis det er tilfældet, så må de, der har denne mening, fremsætte et forslag om ændring af loven om Danmarks Nationalbank af 1937, for ifølge denne lov er der pålagt nationalbanken et selvstændigt ansvar for opretholdelse af et sundt pengevesen, og man kan virkelig ikke blot ved at udnytte en administrativ

adgang til at overskride sin checkkonto sætte nationalbankens ved lov pålagte selvstændige ansvar for landets pengevesen ud af spillet. Vi måtte derfor, da vi var overbevist om, at vi ville have handlet anderledes, hvis nationalbankens skrivelse ikke havde været os forholdt, overfor regeringens ønske om, at 200 mill. kr. af Marshallpengene skulle stilles til disposition, under de forhandlinger, der nu har fundet sted, forlange en yderligere begrænsning af likviditeten.

Nu har det ærede medlem hr. Axel Kristensen i overensstemmelse med venstres mindretalsbetænkning fremhævet, at en sådan begrænsning vil finde sted over skatkammerbeviserne. Den højtærede finansminister har jo i et samråd med folketingsudvalget straks sagt, at han havde i sinde at benytte den gamle lov, der giver et maksimum på 100 mill. kr. for udstedelse af skatkammerbeviser, nu, og han har i et senere udvalgsmøde erklæret, at han ønskede at søge hjemmel til at få lovens maksimum forhøjet til 200 mill. kr. Den højtærede finansminister har altså ment, at han på denne måde kunne imødekomme synspunkter af anden pengepolitisk natur end den, der ellers hersker blandt regeringens medlemmer. Se, udstedelsen af skatkammerbeviser er efter vor opfattelse ikke nogen løsning af det problem, vi står overfor. Den betyder, hvis disse beviser overhovedet udnyttes — det afhænger jo ganske af, hvilke tilbud den højtærede minister vil acceptere —, en forøgelse af statens mest kortfristede gældsforpligtelser. En varighed fra et halvt til et helt år er altfor kort til, at der herigennem er skabt nogen orden, som egentlig betrygger landets pengevesen.

Den høje regering er i færd med at bore sig dybere og dybere ind i korte gældsforpligtelser. I stedet for at sanere nu skubber den tidspunktet for den nødvendige sanering ud til et øjeblik, hvor den risikerer, at inflationen er så fremskreden, at en sanering ikke vil være mulig. Selvom markedet til stadighed skulle fastholde for 200 mill. kr. skatkammerbeviser, vil vi alligevel til næste år stå overfor, at staten foruden nye boligstøttelån til ca. 500 mill. kr. — byggevirksomheden er jo heldigvis levende for tiden — skal finansiere indløsningen af tidligere pengebindingslån ligeledes til et beløb af henved en halv milliard, samtidig med at indeværende års overtræk på nationalbanken, som jo ikke alle er dækket hverken ved skatkammerbeviser eller ved det statslån, som man optog i slutningen af marts, ikke kan dækkes ved de 400 mill. kr.,